

ALS HET MOET KAN HET

De geschiedenis van de Volksjager

„De geschiedenis leert ons dat zij ons niets leert”. Hiermede bedoelde de wijsgeer, dat de mens altijd verzuimt zich aan het verleden te spiegelen als hij oordeelt over het heden. Laten wij de uitzondering op de regel vormen en de geschiedenis eens bezien van de Duitse vliegtuigbouwer Heinkel en meer in het bijzonder van diens schepping, de volksstraaljager, en daar enkele wijze lessen voor ons zelf uit te trekken.

Inderdaad: een volksstraaljager. Tot vlak na de wapenstilstand van 1945 meenden de Engelsen en Amerikanen dat het Engelse Gloster jachtvliegtuig, type E 28/39, het eerste straalvliegtuig ter wereld geweest was. In werkelijkheid waren de Duitsers hen voor geweest. Een door Heinkel ontworpen straalvliegtuig had reeds in Augustus 1939 proefvluchten gemaakt en zou zeker een, misschien wel beslissende, hulp zijn geweest van de toentertijd superieure Luftwaffe, als het Duitse Reichsluftfahrtministerium het de voortvarende Heinkel niet hoogst kwalijk had genomen, dat hij op eigen houtje een straalvliegtuig met een straalmotor had geconstrueerd en daar pas kennis van gaf toen het vliegtuig al lang en breed vloog en men er openlijk over sprak.

ERNST HEINKEL

Prof. Dr Ing. E.H., Dr Phil H.C. Stuttgart

type jachtvliegtuig, dat in korte tijd met eenvoudige middelen zou kunnen worden geproduceerd en dat Duitsland het overwicht in de lucht zou kunnen teruggeven.

Op 8 September 1944 maakte het R.L.M. zijn wensen bekend:

Een straaljager te ontwerpen met een snelheid van 750 km/uur, die binnen 4 maanden in massa-productie zou kunnen worden vervaardigd. Heinkel was overtuigd, dat men te laat was, maar het project als zodanig lokte hem dermate, dat hij onmiddellijk met zijn ontwerpstaf aan het werk ging.

Op 23 September was het ruwe ontwerp klaar; het werd geaccepteerd en besteld met een kwantum van 1000 stuks per maand. Dat was dus een order gegeven naar aanleiding van een schetsontwerp. Maar er was dan ook geen tijd te verliezen. Er was geen gelegenheid meer voor het maken van proefmodellen en proefseries. Onmiddellijk werd begonnen met het voorbereiden van de massa-productie. Daartoe werden de keuringsinstanties aangezegd een deskundige naar de fabriek van Heinkel te sturen om daar naast de constructeurs en tekenaars te staan en dezen van advies te dienen.

Aan de Heinkel-constructeurs werden bovemenselijke eisen gesteld. Het R.L.M. had een „Gewaltaktion” bevolen en men kreeg die. De tekenaar kwamen wekenlang niet uit de kleren; men sliep op strozakken naast de tekenborden en spande zich tot het alleruiterste in om de geweldige hoeveelheid constructie- en tekenwerk, verbonden aan het ontwikkelen van een volkomen nieuw vliegtuigtype, in onmogelijk korte tijd te verichten.

Het gelukte, ondanks het feit, dat jaloerse concurrenten stookten en verklaarden, dat het „volkomen onbegrijpelijk was hoe men in zes maanden tijds een vliegtuig kon willen ontwerpen, beproeven en in massaproductie brengen”.

Heinkel had die zes maanden echter niet eens helemaal nodig. Welgerekend 69 dagen na het verkrijgen van de opdracht, op 6 December 1944, maakte de Heinkel volksjager, type He 162 V1, zijn eerste proefvlucht op het vliegveld Schwechat bij Wenen.

De invlieger rapporteerde o.a. dat de klapper van het landingsgestel niet goed gelijmd was en scheuren vertoonde. Men schonk hier niet voldoende aandacht aan, met als gevolg, dat

De hoogmogenenden van het R.L.M. (Ministerie van Luchtvaart), onder wie de bekende generaal Udet, kwamen ten slotte kijken naar dat revolutionaire schroefloze vliegtuig met een voor die tijd fenomenale snelheid van liefst 700 km per uur. Men vond het wel aardig, maar moedigde Heinkel niet aan verder te gaan. Heinkel deed dit echter wel en had binnen het jaar (April 1940) een tweemotorige straaljager klaar die 800 km per uur vloog. Zelfs toen konden de heren van het R.L.M. er niet toe komen Heinkel orders te geven.

Men nam de zaak echter in studie met als resultaat, dat de opdracht tot het ontwikkelen van straalvliegtuigen aan anderen werd verstrekt. Heinkel, die het initiatief had genomen, werd voorbijgegaan.

Deze kortzichtige politiek is de Duitsers noodlottig geworden. Pas in 1944 kon de serie-productie van tweemotorige straalvliegtuigen beginnen en toen was het te laat.

Het was niet de eerste maal dat Heinkel gepasseerd werd. In de tijd dat de ons maar al te goed bekende Messerschmidt Me 109 het standaard-jachtvliegtuig van de Luftwaffe

had Heinkel reeds een jager gebouwd, die ca. 100 km per uur sneller was. Toen sprak een der heren van het R.L.M. „Beste Heinkel, wij kunnen geen twee typen jagers hebben. Met de 80-100 km/uur langzamere Messerschmidt winnen wij deze oorlog ook wel”.

Heinkel moest de proefserie overdragen aan Rusland (met wie Hitler toen nog goede maatjes was).

Zo kreeg hij tweemaal achtereen de knip

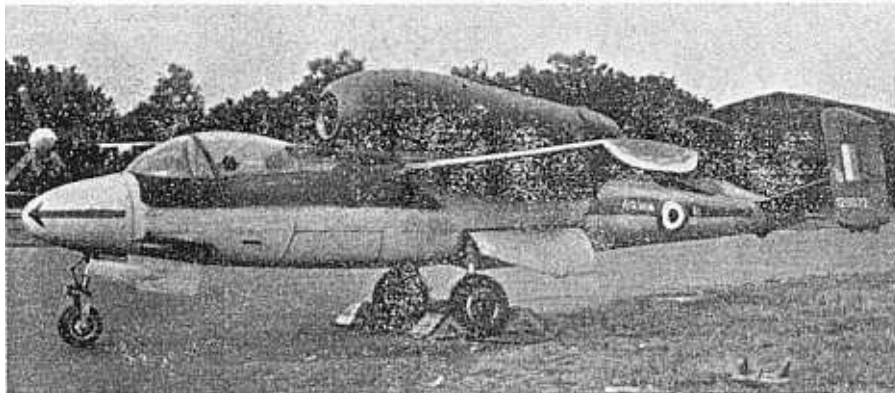
op de neus; een behandeling waar de heren van de R.L.M. achteraf ongetwijfeld spijt van hebben gehad, maar die hun werd ingegeven door rancune (de straaljager) en hoogmoed (de snelle schroefjager).

De oorlog verliep in Duitsland's nadeel. Van het aanvankelijke overwicht in de lucht was niets overgebleven. Niet langer meer bedreigde de Luftwaffe Engeland's levensaders. De rollen waren omgekeerd. Dageelijks trokken de formaties vliegende fortin naar de industriële centra van Duitsland en 's nachts was het de R.A.F. die met steeds meer vliegtuigen, steeds meer en steeds zwaardere bommen op het Reich liet vallen. De Duitse luchtmacht werd geheel in de verdediging gedrongen en riep steeds luider om meer en snellere jachtvliegtuigen. De Focke Wulfs en Messerschmidts konden de op zeer grote hoogte vliegende Amerikaanse vliegende fortin niet snel genoeg meer onderscheppen en daardoor kwam de enkele jaren geleden versmadelde straaljager weer aan de orde.

Men had geen tijd te verliezen. In het Oosten naderden de Russische legers het vaderland. In Italië rukten de Amerikanen op; de invasie van Frankrijk was al ontwikkeld tot een opmars naar de Rijn; De Balkan was in rep en roer en de geallieerde luchtbombardementen desorganiseerden de productie meer en meer.

Het zag er naar uit dat Duitsland de oorlog ging verliezen, tenzij men door enige technische meesterzettingen het getij zou kunnen doen keren.

Zo greep men naar de „Volksjager”, een

Een naar Engeland overgebrachte en van Engelse kentekens voorziene Volksjäger, welks vliegeigenschappen de experts met verbazing vervulde.

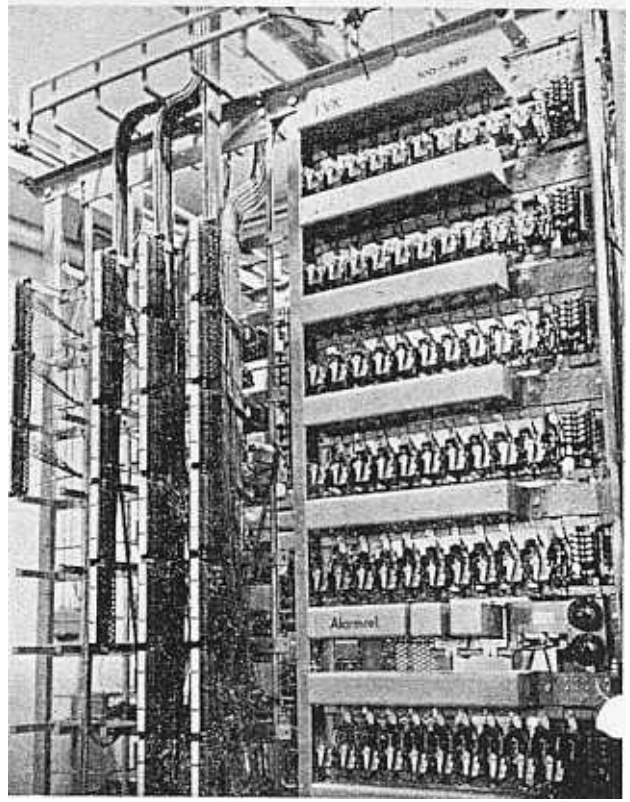
TELEFOON VOOR U

A.s. Maandag komt de nieuwe telefooncentrale in gebruik

Maandag a.s. wordt de nieuwe telefooncentrale in gebruik genomen. Er is een groot aantal nieuwe toestellen geplaatst en de kleine toestellen (huistelefoon) zijn verdwenen.

Alle telefoonnummers zijn gewijzigd en lopen nu van 300-500. Er is een nieuwe telefoonlijst uitgereikt, die waarschijnlijk nog wel de mogelijkheid van vervolmaking zal inhouden. Wijzigingen gelieve men schriftelijk aan afdeling Organisatie te melden. De nieuwe centrale werkt ook anders dan de oude; de voorname verschillen zijn:

- de telefoniste heeft alleen nog nummer 9.
De nummers 111, 113 en 00 zijn vervallen.
- voor het plegen van ruggespraak moet men de witte knop slechts even indrukken en niet te lang vasthouden.
- wil men een gesprek overgeven aan een ander toestel (echter niet aan de centrale) dan doet men dit, zoals vroeger met de ruggespraak-knop. Degene die het gesprek overneemt moet echter ook de witte knop indrukken alvorens het gesprek overgaat.
- Men geeft een gesprek terug aan de centrale door de witte knop in te drukken en ingedrukt te houden, tot de telefoniste zich meldt.
Eerst daarna mag de witte knop worden losgelaten.
- als de telefoniste een stads- of interlocaal gesprek heeft voor iemand die niet op zijn plaats zit, roept zij hem om met één van de nummers 61, 62, 63 of 64.
De opgeroepene draait dit nummer en krijgt zijn gesprek automatisch.

Als het moet kan het

Vervolg van pag. 1

bij een demonstratievlucht op 10 December 1944 de vleugeltop afbrak en het vliegtuig verongelukte. Het werk ging door. De serieproductie was in aanloop. Er werd in twee ploegen dag en nacht doorgewerkt. Elke post was doorlopend bezet; geen enkele tekening bleef ook maar een minuut wachten op een volgende bewerking.

Een gigantisch productieprogramma werd opgesteld. Heinkel in Rostock zou 1000 toestellen per maand leveren; Junkers, Dessau, eveneens en een derde fabriek 2000 stuks. Tezamen 4000 jachtvliegtuigen per maand. De eindmontage vond goedgevoel plaats in ondergrondse fabrieken. Onderleveranciers werden op grote schaal ingeschakeld. De verschillende fabrieken werd zoveel mogelijk vrijheid van beslissing gelaten; de centrale leiding greep zo weinig mogelijk in, teneinde elke vertraging in de uitvoering te vermijden. Alle inspanning was echter vergeefs geweest. De Heinkel volksjager kwam te laat om het getij nog te kunnen doen keren; de ineenstorting van Duitsland deed de productiemachine in zijn aanloop stokken. De Engelsen waren er onmiddellijk bij en stuurden acht exemplaren van dit nieuwe type jachtvliegtuig, met Professor Heinkel, naar Engeland ter onderzoek. Deze proeven baarden opzien; een R.A.F.-piloot behaalde met de Heinkel volksjager, een goedkoop massaproduct, een snelheid van 750 km/uur — nog niet eens de maximum snelheid — en verklaarde dat de vliegeigenschappen uitstekend waren.

Toen Heinkel, desgevraagd, verklaarde dat dit toestel in vier maanden tijds ontworpen was weigerde men dit aanvankelijk te geloven.

Heinkel had met zijn personeel een weergalozes prestatie geleverd. Zij hadden Duitsland een vliegtuig bezorgd dat, indien twee jaar eerder gebouwd, de krijgskansen had kunnen doen keren. Dat dit niet gebeurd is — gelukkig voor ons — hebben de heren van het R.L.M. aan zichzelf te wijten. Kortzichtigheid, jaloersheid en verwaandheid weerhielden hen om een doeltreffend gebruik te maken van de kwaliteiten van een construc-

NIEUWS VAN DE VDH-SOLEXRIT

In ons vorige nummer werd reeds aangekondigd, dat de VDH Solexrit dit jaar op Zaterdag 13 September zal worden gehouden. De starttijden zijn:

Den Haag: 12.45—13.30 uur.

Utrecht: 12.15—12.45 uur.

Voor de goede orde is aan alle Solexisten deze week een reglement uitgereikt. Degenen die er geen ontvingen kunnen bij afdeling Organisatie (de heer Tetenburg) alsnog een exemplaar verkrijgen. Zo'n reglement ziet er nogal zwaarwichtig uit; in werkelijkheid valt de rit erg mee en kan elke Solexist met een goede kans op succes meedingen naar de fraaie prijzen. Die zijn, dank zij een royaal gebaar van onze Directie, zeer de moeite waard.

In de eerste plaats is er de VDH-wisselbeker, waar de naam van de winnaar op gegraveerd wordt en die gedurende een jaar in zijn of

haar bezit blijft. De verdere prijzen, die ter verhoging van de attractie in Utrecht en Den Haag zullen worden tentoongesteld, zijn:

Dames:

- 1e prijs: polshorloge.
- 2e " : reisklokje.
- 3e " : luxe poederdoos.
- 4e " : luxe poederdoos.
- 5e " : naaigarnituur.
- 6e en 7e prijs: ANWB-kaart Zuid-Holland.

Heren: (meer deelnemers dus meer prijzen)

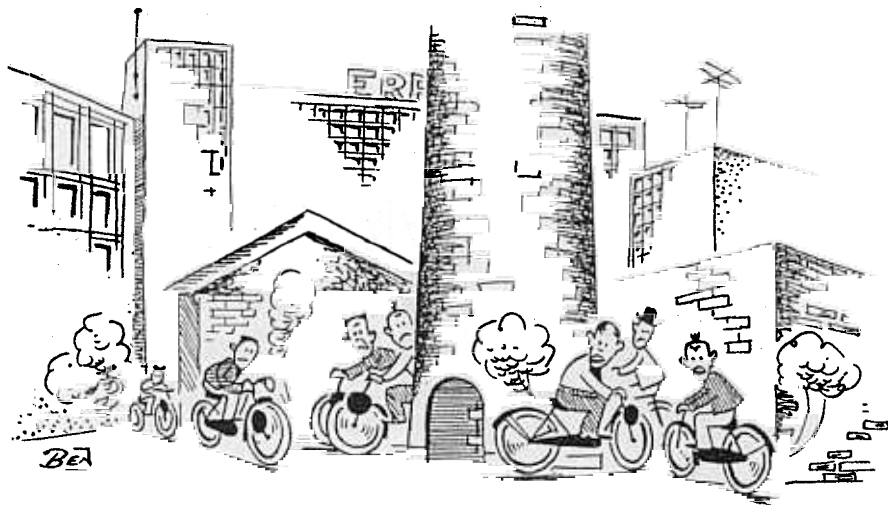
- 1e prijs: polshorloge.
- 2e " : vulpen.
- 3e " : reisklokje
- 4e " : klok.
- 5e " : kleurenpotlood.
- 6e " : sigarenaansteker.
- 7e—10e prijs: sigarettenkoker.
- 11e prijs: sigarettenkoker.
- 12e—15e prijs: ANWB-kaart Zuid-Holland.

De organisatiecommissie heeft voor het vervoer van controleurs en officials nog enkele auto's en motorfietsen nodig en doet bij deze een beroep op VDH-automobilisten-motorrijders zich die dag beschikbaar te stellen. Gaarne hun medewerking.

Aanmeldingen bij de heer Tetenburg.

De deelnemers worden in de gelegenheid gesteld Zaterdag 13 September na werktijd de lunch te gebruiken in de cantine.

Aanmeldingen voor zover nog niet gedaan, dienen vóór 11 September a.s. te geschieden bij de heer Tetenburg, afdeling Organisatie. Charmante jongedames, die behulpzaam willen zijn bij de uitgifte van Cola en koek zijn welkom. Aanmelding bij de heer Tetenburg.

Burgerlijke Stand

Gehuwd:
 Mej. M. J. Dirven, afd. Montage, met de heer G. A. M. van Beek, op 27-8-1952.
 G. Henzen, afd. Draaierij, met mej. W. van Arkel, op 13-8-1952.

INTREDINGEN

R. A. Leeming, afd. Gereedschapmakerij, op 5-8-1952.
 Th. L. van Riel, afd. Huisvesting, op 18-8-'52.
 B. H. Brouwer, als leerling stempelmaker, op 25-8-1952.

Mevr. M. A. Wintraaken—Van Dijk, afdeling Montage, dankt, mede namens haar man, voor de belangstelling en de cadeaux bij hun huwelijk ontvangen.

*

De heer Rosseart, afd. Magazijn, dankt allen voor de betoonde belangstelling bij het ongeval en de ziekte van zijn vrouw.

Kernspreekuur

5 September 1952:
 1e pauze: hr De Baar en mej. Jacobs.
 2e pauze: hr Slagmolen en hr v. d. Gaag.

Overwogen wordt bij volgende deelname te Utrecht ongeveer half September een bridge-cursus tes beginnen voor beginners.

De cursus wordt gegeven door de heer Petersen.

Dit is een unieke gelegenheid om met dit mooie kaartspel kennis te maken.

De kosten zullen f 0,10 per les zijn.
 Opgave vóór 6 September bij de heer Petersen.

mogelijkheid tot schriftelijk studeren bij de B.P.N.A.

Aanvragen hiervoor kunt u richten aan afd. Sociale Zaken, waar u zich tevens kunt aanmelden voor bovengenoemde cursussen.

Voor de dames willen wij speciaal de aandacht vestigen op:

Knip- en naaicursussen, kooklessen en bovendien de avond-huishoudscholen als Mater-Amabilis en Klimop, reeds bekend door de meisjes die deze scholen op Zaterdagmorgen bezochten.

Verder een speciale cursus voor meisjes en huisvrouwen:

„Hoe houd ik mijn kleuter thuis bezig”. Bestaande uit 6 lessen.

Ook voor deze cursussen kunt u zich wenden tot afdeling Sociale Zaken.

Hoeveel maal moeten wij om de schoorsteen rijden om in de cantine te komen?

STUDIEFONDS

Het eerste halfjaar 1952 werd begonnen met 4 cursisten, die voor hun studie een bijdrage ontvingen. Eén cursist heeft in het eerste half jaar zijn studie met goed gevolg beëindigd. In twee nieuwe gevallen werd besloten een bijdrage te verstrekken, terwijl er in totaal slechts 3 aanvragen tot gedeeltelijke vergoeding van studiekosten werden ontvangen.

In de vergadering van 10 April i.l. werd besloten de helft van de kosten te vergoeden, welke gemaakt zijn om een tweetal studieboeken aan te schaffen voor administratief personeel.

Financieel overzicht:
 Saldo per 1 Januari 1952 . . . . . f 2.685,60

Ontvangsten:

Bijdrage werkgever/werknemer 1e kwartaal 1952	f 234,82
Bijdrage werkgever/werknemer 2e kwartaal 1952	„ 245,92
Entréegelden personeelsavond	„ 10,15
Rente Spaarbank 1951	„ 30,93
	f 3.207,42

Uitgaven:

1ste geval	f 30,-
2e „	„ 27,-
3e „	„ 10,-
4e „	„ 10,-
5e „	„ 32,-
Bijdrage aanschaf boeken	„ 13,50
Loonbelasting	„ 14,78
	f 137,28

Saldo per 1 Juli 1952 . . . . . f 3.070,14

Hiervan is f 3.000,— gestort op een spaarbankboekje bij de Nutsspaarbank te Utrecht. Nu de vacaties weer achter de rug zijn en de lange avonden weer naderen, is het voor iedereen nuttig zich te bezinnen deze tijd productief te gaan maken. Velen zullen dit doen met lezen of één of andere hobby-oefening, maar speciaal voor de jongere personeelsleden is het aan te raden, dat zij deze maanden gebruiken om te studeren. Voor de jongeren hangt de toekomst af van wat zij nu doen!

De leden van de studiecommissie zijn gaarne bereid u van advies te dienen inzake de te kiezen studierichting. En mocht het u financieel bezwaarlijk zijn een studie aan te vatten, ook dan is er het Studiefonds om u te helpen. Als u even contact opneemt met mej. Sollie, volgt de rest vanzelf. Voorwaarde is echter, dat men één jaar in dienst is en dat de studie van bedrijfssoogpunt uit gezien, van belang is.

Vanzelfsprekend wordt alles discreet behandeld.

Wij sporen iedereen aan hun toekomstmogelijkheden te vergroten en hun interesse-sfeer te verbreden door te gaan studeren.

Enige studiemogelijkheden

Gaarne willen wij nog eens even de aandacht vestigen op enige studiemogelijkheden voor de komende winter.

Om te beginnen de IVIO-cursussen, in ons bedrijf reeds bekend.

Sleuteldiploma
 Deze cursus biedt de mogelijkheid om vergeten lagere schoolkennis op te halen.

Duur van de cursus ongeveer 8 maanden.
 Kosten f 0,40 per week.

Technisch Basis diploma
 Voor hen die in het bezit zijn van het Sleuteldiploma. Deze cursus is een fundament voor een eventuele verdere technische opleiding.

Duur van de cursus ongeveer 10 maanden.
 Kosten f 0,50 per week.

Practische Algemene Vorming
 De naam van deze cursus zegt reeds de bedoeling. Wis- en natuurkunde, rekenen, Nederlandse taal en Engels vormen hier de hoofdschotel.

Duur van de cursus 2 jaar.
 Kosten f 0,60 per week.

Technisch Tekenen
 Bepaalde vooropleiding niet vereist.
 Duur van de cursus 6 maanden.
 Kosten f 0,40 per week.

Voor hen die zich in een speciale richting wensen te bekwamen zijn er nog vele andere mogelijkheden. Wij denken dan o.a. aan de avond-ambachtschool en Nijverheids-avond-school.

Bovendien bestaat voor degenen die reeds een behoorlijke vooropleiding ontvingen, de

HET MINISTERIE IS BELEDIGD

Wij streven altijd naar roem niet voor onszelf, maar voor het bedrijf dat wij dienen: Van der Heem. Hoe goed deed het ons daarom deze week in de charmante comédie van de Haagse Comedie te horen zeggen: „Ik had willen opkomen als de Vier Heemskinderen, maar dat wilde Van der Heem niet hebben.” De zaal applaudiseerde; ons hart sprong op van beroepsmatige vreugde: de naam Van der Heem zei de bezoekers iets. Men kende ons.

Dinsdag belden wij de KLM-informatiedienst op. Het vliegtuig, waarmee de heer L. W. van der Heem op de thuisreis was, had motorstoring te Bangkok en was te laat. Wij hoorden dit van Stokvis, want mr. F. Stokvis was met de heren Van Randwijk en L. W. van der Heem in dat vliegtuig. De KLM, altijd dienstvaardig, had de passagierslijst nagegaan en was daarop de naam Stokvis tegengekomen. V.I.P. (very important person = belangrijk persoon) stond achter die

naam en dus kreeg Stokvis een telefoontje van de KLM, dat hun directeur later zou aankomen. Wij werden niet gewaarschuwd; Van der Heem was geen V.I.P.

Waren de KLM-ers maar naar „Het Ministerie is beledigd” geweest. Daar geen acteurs die als Stokvis wilden opkomen, wel als Van der Heem.

Misschien hadden wij dan ook een telefoontje gehad.

What is in a name?

EHBO elftal ontving diploma

Donderdagmiddag j.l. heeft de uitreiking van de EHBO-diploma's plaats gevonden. Dr. Scheurer sprak hierbij zijn waardering uit over het feit, dat alle elf kandidaten het diploma behaalden en dat daardoor onze Medische Dienst weer uitgebreid kon worden met een volledig „EHBO-elftal“.

Vervolgens sprak Dr. van Werkum over de waarde van het EHBO-diploma en wees hij er met nadruk op, dat de EHBO-ers moeten blijven oefenen om dit diploma over twee jaar te kunnen behouden.

Nadat de EHBO-ers het diploma uit handen van Dr. van Werkum hadden ontvangen, bracht de heer Lauwers namens zijn medecursisten een woord van dank aan Dr. van Werkum, zuster Fijn van Draat en de heer Schippers voor het vele werk, waarmee dit mooie resultaat werd bereikt.

Met een kort, doch gezellig samenzijn in Canterbury werd de diploma-uitreiking besloten.

De geslaagden zijn de heren:

A. van Egmond, H. van Ginderen, S. A. Claudemans, W. de Jong, C. Kuiper, F. W. Landers, E. Lauwers, Th. G. Lieshout, K. G. Orth, L. A. Orth, P. J. Schouten.

Nog meer geslaagden

Diploma Alg Handelskennis:

C. J. v. d. Ingh, Loonaadministratie.

W. v. d. Meer, Kostprijadministratie.

Mej. M. M. J. van Leenen, afd. Boekhouding.

Steno — 130 lettergrepen van de Associatie:

De eerste VDH-ster die slaagde voor Steno-Associatie (ingesteld 1951).

Op onze Wikkelfdeling kan worden geplaatst een

CONTROLEUR

voor het controleren van elektronische halffabrikaten.

Sollicitaties vóór 6 September 1952 schriftelijk te richten aan Afdeling Arbeid.

Papier en kantoorbehoeften

De verstrekking van papier- en kantoorbehoeften loopt niet helemaal zo vlot als het mogelijk zou zijn, als men de geldende regels maar in acht zou houden.

Wij brengen daarom in herinnering, dat de bestellingen (form. C 80.63) voor kantoorbehoeften, die tot Dinsdags 12.00 uur met de boodschappendienst in duplo zijn meegegeven, op Woensdag en Donderdag van dezelfde week worden uitgevoerd.

Later binnengekomen aanvragen worden de volgende week afgewerkt. Zogenaamde spoedbestellingen moeten en worden tot een minimum beperkt. Alle formulieren hebben nu naast het oude nummer (links onder in de hoek) een nieuw codenummer rechts onder in de hoek.

Kernspreekuur Maanweg.

1 September 1952:

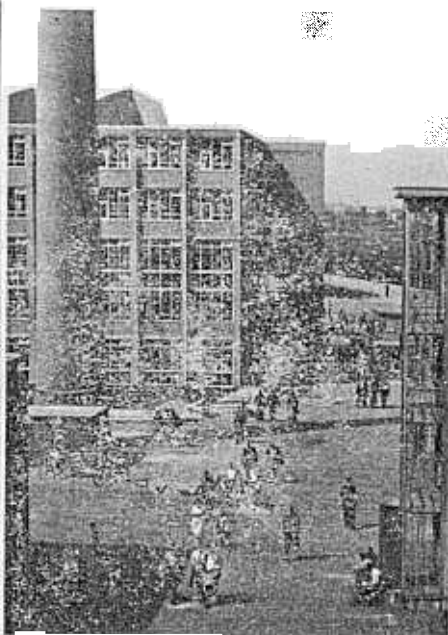
1e pauze: hrn De Geus en Van Es.

2e pauze: hrn Kouwen en Verdaasdonk.

8 September 1952:

1e pauze: hrn De Geus en Groen.

2e pauze: hrn. Schipper en Saat.

Sinds we via het binnenterrein naar naar de cantine gaan is bovenstaand plaatje een vertrouwd beeld geworden. Op de achtergrond is een wielrijder nog steeds om de schoorsteen aan het rijden.

Er werd . . . .

. . . . weer aan het breken geslagen. Dit keer werden de putten gegraven voor het plaatsen van de lantaarns. Want we kunnen nu, met dit uitgebreide fabriekscomplex, niet meer zonder een speciale terreinverlichting. Hiertoe zullen 14 lantaarns geplaatst worden, elk van 9 meter hoogte. Hiernaast zullen ook nog 11 muurarmaturen gemonteerd worden, zodat de verlichting van het binnenterrein in totaal door 25 lantaarns zal geschieden. De lantaarns zullen voorzien worden van kwikdampampen.

. . . . in de kamer van mejuffrouw Groeneweg gereedgekomen met het monteren van de bedieningsapparatuur voor de nieuwe telefooncentrale.

A.s. Maandag zullen de telefonisten dit nieuwe compartiment betrekken. Mejuffrouw Groeneweg zal dan voor een week domicilie kiezen in de kamer van de heer v. d. Kade, waarna zij haar definitieve intrek zal nemen in de voormalige telefooncentrale.

. . . . bij ons een vliegende schotel gesignaleerd en wel in de cantine. Eén der geluidsverstrooiende schijven, die tegen het plafond zitten, zeilde omlaag. De heer Leo had een profetische blik toen hij die acoustische hulpmiddelen vliegende schotels noemde.

F. Zondervan, afdeling 2531, dankt hierbij Directie, Chefs, Bazen en Collega's, Kern en Fabriek Utrecht voor de mooie geschenken en de belangstelling bij zijn 12½-jarig jubileum ondervonden.

Ook namens mijn echtgenote dank ik de directie, chefs en collega's voor de grote belangstelling en cadeaux, die wij mochten ontvangen ter gelegenheid van ons huwelijk.
J. DE JONG
Meetapparaten Lab.

Aan Ziekentroost, chefs en collega's mijn hartelijke dank voor de belangstelling gedurende mijn ziekte betoond.

I. OOSTERINK.

Burgerlijke Stand

Geboren:

Dingena, dochter van L. van Dam, afdeling Galvano, op 31-7-1952.

Ronald Wilhelmus Louis, zoon van L. J. v. d. Kraan, Stofzuigermontage, op 15-8-1952.

Jacobus Marinus, zoon van J. J. van Gent, afd. Montage, op 21-8-1952.

Christina Josephia Elisabeth Jeannette, dochter van W. C. C. Natte, afdeling Codering, op 22-8-1952.

Margriet Marianne, dochter van W. Andriessen, afdeling Ontwerpgroep, op 25-8-1952.

Yvonne Joyce Irene, dochter van W. D. A. Brandt, afdeling Voorcalculatie, op 25-8-1952.

Huwelijken:

P. Bottelier, afdeling Service, met mej. Van der Nieuwenhuysen, op 28-8-1952.

Mej. C. Leendertsen, Wikkelfdeling, met J. de Vendt, op 3-9-1952.

Mej. L. Seldenthuis, afd. Typekamer Hoofdkantoor, met de heer R. van Bezoooyen, afd. Draaijerij, op 26-8-1952.

ENAF

J. de Wortel, afdeling Magazijn, met mej. Th. H. French, op 11-9-1952.

INTREDINGEN

J. P. Tranin, afd. Opleiding, 15-8-1952.

W. H. P. Obee, afd. Nabewerking, 15-8-1952.

E. J. F. Bergamin, afd. Precisiemontage, 18-8-1952.

I. W. Biesheuvel, afd. Precisiemont., 18-8-'52.

H. Bultman, afd. Precisiemont., 18-8-1952.

M. van Eck, afd. Precisiemont., 18-8-1952.

H. B. v. Engelen, afd. Precisiemont., 18-8-'52.

A. W. v. Gool, afd. Precisiemont., 18-8-1952.

J. P. Grootenboer, afd. Prec.-mont., 18-8-'52.

W. G. de Jong, afd. Precisiemont., 18-8-1952.

A. Koorevaar, afd. Precisie-mont., 18-8-1952.

A. J. v. Uiter, afd. Prec.mont., afd. 18-8-'52.

P. H. v. Veen, afd. Precisiemont., 18-8-1952.

Mej. M. Bartels, afd. Inleerband, 18-8-1952.

Mej. A. de Fockert, afd. Inleerband, 18-8-'52.

A. A. J. van Burg, afd. Opleiding, 18-8-1952.

J. J. M. Nieuwenhuis, afd. Opleid., 18-8-'52.

A. W. van der Roest, afd. Electrotechnisch Lab., 19-8-1952.

J. D. W. Boos, afd. Precisiemont., 25-8-1952.

Mej. M. J. Dogger, afd. Inleerband, 25-8-'52.

Mej. O. V. D. Ong, afd. Inleerband, 25-8-'52.

H. F. Meyer, afd. Montagemagazijn, 25-8-'52.

Mej. G. J. Schilperoort, afd. Verk., 18-8-'52.

Aangeboden

voor VDH-ers:

Modern vrij huis in de Paradijsstraat, bevattende:

4 kamers met doucheceel, vóór- en achtertuin.

Huur: 40,— per maand.

Gevraagd:

Moderne flat of étagewoning op nette stand, bevattende:

tenminste 4 kamers.

Brieven te richten aan onze bedrijfs-leider:

J. B. Steevens,

Overburgkade 105,

Voorburg.

Het eerste gedeelte van het HIVO winterprogramma is verschenen. Het is een keurig uitgevoerd, 40 bladzijden tellend boekje.

Mejuffrouw Groeneweg — afd. Sociale Zaken — heeft er een beperkt aantal van in voorraad.

Vraag het eens ter inzage. Tien tegen één, dat u dan zult zeggen:

Ik word lid van het HIVO!